TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Vì sao, viện trợ cho Ukraine gián đoạn chưa từng có và động thái tiếp theo của Mỹ

08:22 11/05/2025

Tính đến nay, Ukraine đã có hơn 120 ngày kể từ lần cuối Mỹ công bố gói viện trợ vũ khí mới, chưa nhận được viện trợ gì từ Mỹ, Liên minh Châu Âu (EU). Lý do của sự gián đoạn là gì?

Viện trợ gián đoạn chưa từng có

Trong suốt hơn 1.000 ngày kể từ khi Nga phát động chiến dịch quân sự, cựu Tổng thống Joe Biden luôn duy trì đều đặn các đợt hỗ trợ quân sự cho Ukraine, bao gồm hàng trăm pháo tự hành cùng hàng triệu viên đạn, hàng chục nghìn tên lửa dẫn đường và các hệ thống phòng không tiên tiến nhằm giúp Ukraine chống lại các đợt tấn công của Nga.



Binh lính Ukraine khai hỏa lựu pháo tự hành về phía quân đội Nga trên tiền tuyến gần Chasov Yar. Ảnh Reuters.

Trong thời gian đó, câu hỏi đặt ra không phải là liệu Mỹ có tiếp tục gửi vũ khí hay không mà là loại vũ khí đó tiên tiến đến mức nào và có thể tấn công sâu vào lãnh thổ Nga ra sao.

Ngoại lệ duy nhất là giai đoạn 119 ngày bắt đầu từ tháng 12/2023, khi Chủ tịch Hạ viện Mike Johnson ngăn cản việc đưa gói viện trợ mới ra bỏ phiếu tại Hạ viện. Quyết định này đã đẩy Ukraine vào tình thế nguy cấp khi nguồn đạn dược gần như cạn kiệt, gây bất mãn trong Nhà Trắng, Quốc hội và dư luận phương Tây thời điểm đó.

Ngày 9/5 đánh dấu một cột mốc ảm đạm mới, đó là ngày thứ 120 kể từ khi Mỹ thông báo gói viện trợ gần nhất vào ngày 8/1, vượt qua cả thời gian trì hoãn trước đó của ông Johnson.

Tại Lầu Năm Góc, bầu không khí im lặng bao trùm. Trước đây, trong nhiệm kỳ của cựu Tổng thống Biden, các buổi họp báo về viện trợ quân sự thường xuyên được tổ chức với các gói hỗ trợ trị giá hàng trăm triệu đến hàng tỷ USD được công bố liên tục.

Tuy nhiên, kể từ khi ông Pete Hegseth nhậm chức Bộ trưởng Quốc phòng vào cuối tháng 1/2025, dù cam kết sẽ xây dựng “Bộ Quốc phòng minh bạch nhất trong lịch sử", chính quyền mới chỉ tổ chức duy nhất một cuộc họp báo trong 100 ngày đầu nhiệm kỳ của ông Trump.

Tại cuộc họp đó, không có bất kỳ thông báo nào liên quan đến viện trợ bổ sung cho Ukraine và chỉ có những phát biểu mơ hồ về việc ủng hộ một lệnh ngừng bắn.



Tổng số tiền Mỹ hỗ trợ quân sự cho Ukraine trong nhiệm kỳ tổng thống của Tổng thống Joe Biden đã vượt quá 56,2 tỷ USD. Ảnh Reuters.

Văn phòng của ông Hegseth cũng không phản hồi khi được hỏi liệu ông có dự định sử dụng phần ngân sách 3,85 tỷ USD còn lại mà Quốc hội đã phê duyệt để hỗ trợ Ukraine từ kho dự trữ quốc phòng hay không.

Lập trường khác biệt của 2 chính quyền

Vào tháng 2/2025, ngay sau khi bắt đầu nhiệm kỳ thứ hai, ông Donald Trump đã đưa ra một đề nghị mang tính trao đổi: Tổng thống Ukraine Volodymyr Zelensky phải đồng ý chia sẻ khoáng sản chiến lược với Mỹ nếu muốn tiếp tục nhận được viện trợ vũ khí.

Ngày 28/2, khi ông Zelensky đến Nhà Trắng với hy vọng giành được sự hỗ trợ cần thiết về khí tài - nơi từng đón tiếp ông nồng hậu dưới thời chính quyền trước, nhà lãnh đạo Ukraine đã phải đối mặt với những lời công kích gay gắt từ Tổng thống Trump và Phó Tổng thống JD Vance. Tất cả đều diễn ra công khai, ngay trên sóng truyền hình trực tiếp.

Hiện chưa rõ liệu hai nhà lãnh đạo có trao đổi thêm sau đó hay không, cho đến khi họ gặp lại nhau trực tiếp tại Rome trong lễ tang Giáo hoàng Francis vào cuối tháng 4. Tại Vương cung thánh đường St. Pete, ông Trump và ông Zelensky

được nhìn thấy trò chuyện riêng trong khoảng 15 phút. Động thái này khiến một số người Ukraine hy vọng sẽ có chuyển biến tích cực.

Tuy nhiên, đến nay vẫn chưa có dấu hiệu nào cho thấy Mỹ sẽ sớm cung cấp thêm viện trợ cho Kiev. Trong bối cảnh đó, Ukraine buộc phải tăng cường dựa vào các đồng minh Châu Âu cũng như đẩy mạnh phát triển năng lực công nghiệp quốc phòng trong nước.

Mối quan hệ từng được xem là bền chặt giữa Mỹ và Ukraine nay đang có dấu hiệu bị gác lại.

Trong gần 4 tháng trì hoãn của ông Johnson, chính quyền ông Biden vẫn nỗ lực gây áp lực lên Quốc hội và duy trì liên lạc chặt chẽ với Tổng thống Volodymyr Zelensky. Tháng 11/2023, Bộ trưởng Quốc phòng Lloyd Austin đã đến Kiev để khẳng định, Mỹ chưa từ bỏ Ukraine.

3 tháng sau đó, Lầu Năm Góc chỉ có thể xoay xở để công bố một gói viện trợ trị giá 300 triệu USD, được mô tả là “giải pháp tạm thời” và “không đủ để đáp ứng nhu cầu chiến trường".

“Thiếu nguồn tài trợ bổ sung sẽ rất khó để Mỹ đáp ứng các yêu cầu năng lực của Ukraine trong bối cảnh Nga đang đẩy mạnh tấn công", Lầu Năm Góc cho hay.

Đến tháng 4/2024, ông Johnson cho phép Hạ viện bỏ phiếu thông qua gói viện trợ mới và Lầu Năm Góc tiếp tục chuyển vũ khí tới Kiev. Quân đội Ukraine bắt đầu giành lại những vị trí đã mất trong thời gian bị gián đoạn viện trợ. Tổng cộng, chính quyền ông Biden đã gửi 74 gói viện trợ quân sự trong suốt nhiệm kỳ của mình.

Theo VOV.vn